

ZJEDNOCZONE CIAŁO CHRYSTUSA

Część I: Przegląd

Tekst przewodni: Ef 4,11-12.

Zakres studium: Ef 4,1-16; Flp 2,3; Ps 68,19; Dz 2; 1 Kor 12,4-11.27-30; Iz 5,4.

Wprowadzenie: W pierwszych trzech rozdziałach *Listu do Efezjan* Paweł wyjaśnił, jak działa zbawienna moc Boża i jak Bóg działał w dziejach świata, jednocząc Żydów i pogan w nowej ludzkości w Chrystusie. W Ef 4,1-17 Paweł kontynuuje temat jedności. Czyniąc to Paweł podkreśla fakt, iż jedność jest niezbędną cechą czy znakiem Kościoła. Jedność wynika z Bożego zbawienia, ale jest także Bożym narzędziem wypełnienia Bożej misji dla Kościoła i przez Kościół. Dlatego Paweł wychodzi poza temat jedności Żydów i pogan w Kościele, by skupić się na wewnętrznej jedności życia i misji Kościoła. Teraz w Chrystusie nie liczy się rozróżnienie na Żydów i pogan, bo wszyscy ludzie są braćmi i siostrami, niezależnie od pochodzenia. Dlatego Paweł mówi o jedności wszystkich chrześcijan jako członków jednego ciała uczestniczących w tej samej misji Chrystusa.

Jedność Kościoła jest osiągnięta na kilka sposobów:

- (1) Przez uczestniczenie we właściwych Chrystusowi postawach pokory, łagodności i cierpliwości.
- (2) Przez rozważanie ostatecznego wzorca życia Kościoła - Bóstwa w trzech Osobach: Ojca, Syna i Ducha Świętego oraz Ich dzieła w stworzeniu i odkupieniu.
- (3) Przez jednoczące narzędzia zbawienia, przy pomocy których Chrystus tworzy Kościół - jedną nadzieję, jedną wiarę i jeden chrzest.
- (4) Przez dary duchowe, przy pomocy których Bóg błogosławi Kościół rozwojem i jednością w jednym ciele Chrystusa i pełnieniu misji zleconej Kościołowi w świecie.

Tematy lekcji

Lekcja tego tygodnia dotyczy trzech najważniejszych tematów poruszonych w Ef 4,1-16:

1. Jedność Kościoła jako niezbędna dla jego tożsamości, życia i misji.
2. Jedność Kościoła osiągnięta przez naśladowanie trzech Osób Bóstwa oraz przyjęcie wartości i postaw Boga - trzy Osoby Bóstwa istnieją i działają w doskonałej jedności.
3. Dary duchowe niezbędne dla jedności, życia i misji Kościoła.

Część II: Komentarz

Kościół jako ciało Chrystusa

Kiedy w Ef 1,22 Paweł nazywa Kościół ciałem Chrystusa, nie ma na myśli tego, że Kościół jest Boski czy nadprzyrodzony. W planie zbawienia to Bóg został inkarnowany, a nie ludzkość ubóstwiona. Kościół jest ciałem Chrystusa w tym sensie, iż jest nową, zbawioną ludzkością reprezentowaną i tworzoną przez Chrystusa i w Chrystusie dzięki Jego inkarnacji. Jest to nowa ludzkość stworzona, zbawiona i kierowana przez Chrystusa, jej Stwórcę, Zbawiciela i Pana. Tak więc Kościół nie jest emanacją Bóstwa, ale jedynie ludem Bożym - ludem stworzonym przez Boga, odrodzonym przez Niego dla Jego królestwa. W tym sensie Kościół jest „pełnią tego, który sam wszystko we wszystkim wypełnia” (Ef 1,23).

Trójca jako źródło i wzór istnienia i jedności Kościoła

Jedność Kościoła jest ważnym elementem nauki Pawła o Kościele. Jednak Paweł nie opiera tej jedności na administracyjnej, politycznej, ekonomicznej i militarnej jedności imperium rzymskiego czy jakiegokolwiek innej ludzkiej instytucji. Paweł wywodzi jedność Kościoła z samej natury Boga w trzech Osobach. Ciekawe, że *List do Efezjan* obfituje w odniesienia do poszczególnych Osób Bóstwa, co wynika z wielkiej wizji Pawła, w której wszystkie trzy Osoby Bóstwa działają w planie zbawienia, w tym także tworzeniu i budowaniu Kościoła.

Jak w Ef 1,1-14 Paweł opisuje Osoby Bóstwa działające dla naszego zbawienia, tak w Ef 1,15-23 opisuje Ojca i Syna działających dla utworzenia, błogosławienia i budowania Kościoła. Dlatego Paweł kończy tę część listu nazywając Kościół „ciałem” Chrystusa i „pełnią” Ojca (Ef 1,23; zob. także Ef 4,6). W Ef 2,19-22 wszystkie Osoby Bóstwa uczestniczą w budowaniu Kościoła. Kościół jest „domostwem” i „przybytkiem” Ojca zbudowanym na Chrystusie Jezusie, w którym członkowie Kościoła „się wspólnie budują na mieszkanie Boże w Duchu”. W Ef 3 Paweł postrzega Kościół będący owocem działania łaski Ojca (Ef 3,2) objawionej „przez Ducha” (Ef 3,5) jako „tajemnica Chrystusowa” (Ef 3,4) lub „niezłębione bogactwo Chrystusowe” (Ef 3,8) „apostołom i prorokom” (Eph 3,5). Ponadto Ojciec (Ef 3,14) napełnia Kościół mocą „przez Ducha jego (...)” żeby Chrystus przez wiarę zamieszkał w sercach waszych” (Ef 3,16-17) i żeby Kościół „pojął” miłość Chrystusa (Ef 3,18) oraz „został wypełniony całkowicie pełnią Bożą” (Ef 3,19). Ponadto Kościół jest stworzony i zjednoczony przez Boga, gdyż od Boga „wszelkie ojcostwo na niebie i na ziemi bierze swoje imię” (Ef 3,14-15). Wszystkie istoty we wszechświecie pochodzą od Boga, bo On stworzył nas wszystkich i od Niego pochodzi pojęcie rodziny. We wszechświatowej rodzinie Boga jesteśmy krewnymi nie tylko innych członków Kościoła czy całej ludzkości, ale także wszystkich mieszkańców wszechświata (zob. także Hbr 12,22-23). Choć Paweł skupia uwagę na zbawieniu i Kościele na Ziemi, zachowuje także ogólne spojrzenie z punktu widzenia wszechświata, które zaznaczył nawiązując do okręgów niebieskich w Ef 1.

W Ef 4 Paweł prowadzi do kulminacji swoją naukę o Kościele jako stworzonym i zjednoczonym przez Bóstwo i w Bóstwie. Paweł stwierdza, że jedność Kościoła jest w gruncie rzeczy „jednością Ducha” (Ef 4,3). W nieco poetycki sposób apostoł mówi swoim adresatom, że jedność ta jest nierozzerwalnie związana ze wszystkimi Osobami Bóstwa. Jesteśmy „jednym ciałem”, gdyż istnieje „jeden Duch”, który powołał nas do „jednej nadziei” (Ef 4,4). Podobnie w naszym „jednym Panu” mamy „jedną wiarę” i „jeden chrzest” (Ef 4,5). Ostatecznie Kościół jest zjednoczony, gdyż mamy „jednego Boga i Ojca wszystkich, który jest ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich” (Ef 4,6). Tak więc Kościół istnieje, gdyż Bóg stworzył nas i powołał. Ponadto Kościół istnieje jako zjednoczone ciało, gdyż Bóg, który go stworzył i powołał, jest jeden, choć w trzech Osobach. Kościół nie może istnieć bez Boga ani bez jedności, a jedność Kościoła opiera się wyłącznie na biblijnej nauce o jednym Bogu w trzech Osobach.

Dary duchowe, istnieje, jedność i misja Kościoła

Po wskazaniu, iż teologiczną podstawą istnienia i jedności Kościoła jest Bóg w trzech Osobach, Paweł w Ef 4 wyjaśnia w bardziej praktyczny sposób, w jakim sensie Kościół jest ciałem Chrystusa i w jaki sposób Duch Święty działa dla jedności Kościoła. W tym celu Paweł wraca do tematów poruszonych w Ef 1: Intronizacji Chrystusa na tronie Bożym (Ef 1,20), Jego wywyższenia (Ef 1,21-22) do statusu „Głowy” Kościoła, który jest Jego „ciałem” (Ef 1,22-23) oraz błogosławienia Jego Kościoła „wszelkim duchowym błogosławieństwem niebios” (Ef 1,3). Te błogosławieństwa były błogosławieństwami łaski dla zbawienia w Chrystusie - „odkupienia

przez krew jego, odpuszczenia grzechów” (Ef 1,7), objawienia ewangelii Chrystusa (Ef 1,7-13) i wiary (Ef 1,13.15).

W Ef 4 apostoł stosuje podobny wzorzec, by wyjaśnić, że Chrystus wstąpił do Nieba (Ef 4,8) i został wywyższony (Ef 4,10). Będąc „Głową” Kościoła (Ef 4,15), Jego ciała (Ef 4,16), Chrystus „darami obdarzył” swój lud (Ef 4,8). Dary te zostały nazwane darami Chrystusa, ale także skojarzone z „łaską”: „każdemu z nas dana została łaska według miary daru Chrystusowego” (Ef 4,7). Jednak dary te nie są błogosławieństwami dla zbawienia grzeszników, jak w Ef 1, ale raczej błogosławieństwami czy darami mocy dla budowania Kościoła oraz jego jedności i misji. Paweł identyfikuje takie dary, jak: „apostołowie (...) prorocy (...) ewangelści (...) pasterze i nauczyciele” (Ef 4,11). W innym miejscu Paweł nazywa te dary darami łaski (*charismata*; Rz 12,6-8; 1 Kor 12,4) czy darami Ducha (*pneumatikois*; 1 Kor 12,1) danymi i rozdawanymi przez Ducha Świętego (1 Kor 12,4.7-11) członkom ciała Chrystusa (1 Kor 12,12-13).

Zatem choć Paweł używa bardzo podobnego wzorca tematów w Ef 1 i Ef 4, opisuje inne aspekty Kościoła. Podczas gdy w Ef 1 apostoł mówi o zbawieniu ludzi, w Ef 4 omawia istnienie, jedność i misję Kościoła. Dlatego w Ef 4 zmartwychwstały i intronizowany Pan Jezus (Ef 4,8-10) udziela każdemu członkowi Kościoła „łaski według miary daru Chrystusowego” (Ef 4,7). „Udzielenie łaski” dotyczy tutaj określonych zadań (Ef 4,11), a nie zbawiennej łaski czy przebaczenia. Jest to dar, „aby przygotować świętych do dzieła posługiwania, do budowania ciała Chrystusowego” (Ef 4,12).

Kościół składa się z poszczególnych ludzi, którzy są zbawieni, ale fakt, iż są zbawieni, to dopiero początek życia przeznaczonego dla nich w Jego Kościele. Bóg tworzy nową ludzkość, swój lud, a ta nowa społeczność jest budowana przez Ducha Świętego za pomocą „łaski” (*charisma*; Ef 4,7). Przez *charismata* czyli dary Ducha działa w Kościele, „aż dojdziemy wszyscy do jedności wiary i poznania Syna Bożego” (Ef 4,13). Innymi słowy, aż wszyscy „dorośniemy do wymiarów pełni Chrystusowej” (Ef 4,13), jako że Chrystus jest Głową Kościoła (Ef 4,15).

Z teologii Kościoła według Pawła w Ef 4 możemy wywieść kilka wniosków:

Po pierwsze, Kościół nie jest ludzkim tworem zbudowanym i podtrzymywany przez ludzi w celach powziętych przez ludzi. Jest stworzony, podtrzymywany i kierowany w swej misji przez samego Boga.

Po drugie, jako odzwierciedlający obraz jednego Boga w trzech Osobach, Kościół musi być zjednoczony. W swojej arcykapłańskiej modlitwie Jezus prosił Ojca, by Kościół był „jedno, jak Ty, Ojczy, we mnie, a Ja w tobie, aby i oni w nas jedno byli, aby świat uwierzył, że Ty mnie posłałeś” (J 17,21).

Po trzecie, ta jedność nie jest wytworem ludzkiej woli czy geniuszu, ale dziełem Ojca, Chrystusa Jezusa i Ducha Świętego działających w Kościele i przez Kościół.

Po czwarte, jeden Bóg w trzech Osobach tworzy jedność i wzrost Kościoła przez dary duchowe. Tak więc dary duchowe nie są opcjonalnym programem stosowanym w zależności od potrzeb i woli członków Kościoła. Dary duchowe są sposobem, w jaki Bóg ustanawia Kościół, podtrzymuje go i kieruje nim. Należy zauważyć, że mówią o istocie i jedności Kościoła Paweł nie proponuje hierarchicznej ani sakramentalnej struktury zarządzania Kościołem. Przedstawiając właściwy wzorzec organizacyjny Kościoła, apostoł postrzegał źródło istnienia, jedności i misji Kościoła w jednym Bogu w trzech Osobach jako Głowie Kościoła, a dary duchowe rozumiał jako dane przez Niego w celu zmanifestowania Jego obecności i działania w Kościele.

Po piąte, zagadnienia Bóstwa i darów duchowych są tak ważne w biblijnej teologii, iż adwentyści dnia siódmego uwzględniają je w szeregu fundamentalnych zasad wiary. Zagadnienie Bóstwa jest poruszone w pięciu z fundamentalnych zasad wiary: drugiej, która przedstawia biblijną naukę o Boskiej Trójcy, trzeciej - „Bóg

Ojciec”, czwartej - „Bóg Syn”, piątej - „Bóg-Duch Święty” oraz dziesiątej - „Doświadczenie zbawienia”, omawiającej działanie wszystkich trzech Osób Bóstwa w dziele zbawienia ludzkości. Nauka o Kościele jest szeroko omówiona w siedmiu z fundamentalnych zasad wiary: dwunastej - „Kościół”, trzynastej - „«Ostatek» i jego misja”, czternastej - „Jedność ciała Chrystusowego”, piętnastej - „Chrzest”, szesnastej - „Wieczera Pańska”, siedemnastej - „Dary duchowe i posługiwanie” oraz osiemnastej - „Dar prorocтва”.

Część III: Zastosowanie

1. Jednym z najtragiczniejszych zjawisk w dziejach Kościoła są rozpad i podziały. Na podstawie studium Ef 4,1-16 poproś uczestników lekcji, by ułożyli trzypunktowy plan zachowania jedności w ich zborze i lokalnym Kościele.

2. Jak uczestnicy lekcji rozumieją powiązanie między nawróceniem a członkostwem w Kościele jako ciele Chrystusa i duchowymi darami?

3. Omówcie następujące pytania: Kiedy ostatnio myślałeś o sobie, swojej rodzinie, grupie przyjaciół i zborze w kontekście darów duchowych? Jak wasza klasa szkoły sobotniej czy zbor mogą przyczyniać się do szerzenia świadomości, iż dary duchowe są dziełem Ducha Świętego w Kościele? Wskażcie trzy sposoby, dzięki którym w procesie wyborów w zborze i w ramach przywództwa zborowego możecie umacniać zrozumienie roli darów duchowych w rozwoju, jedności i misji Kościoła.

4. Trudno byłoby wynaleźć urządzenie mierzące pokorę, łagodność i cierpliwość. Jednak gdyby takie urządzenie istniało, jaki poziom tych zalet wskazałoby u uczestników lekcji, ich przyjaciół i w ich zborze? Poproś uczestników lekcji, by wymienili trzy sposoby rozwijania prawdziwych biblijnych wartości pokory i cierpliwości przyczyniających się do jedności w Kościele.